

OSOQUNEKO ERAKASKERA

1998-99ko IKHAS URTEA.

① ELHEKETA : ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

1. Urteak nua gelditu ziren?
2. Piarres zertako bere buruari aiherez zagon?
3. Erakutsi Dabiten onezia!

② Dabit Ihiztaria ⑦

Eta bet betan, hegal xafla pullit batean, huna non ziren geldituak, xolaren gaineko aldean, eta ondo hartako haitz handien gainean hala hala.

Burua xut xuta, mogitu gabe, han zauden xolari beha, beha ere heien enganatzeko baizik ez ziren apeo itsutueri, zerbeitez bekaiztuak balire bezala. Piarres pitta bat bere xokoan higiturik, airatzerat egin zuten. Berantegi! Gehiagoko gogoetarik egiteko astirik uso gaixoeri eman gabe, Dabitek, xixpa muturra zilo batean doi doa linkaturik, igorria zioten jada bere tiroa: Pan!... Eta hiru uso, hegalak bildurik, hiru harri bezen pisu erori ziren arbola azpira: pun, pun, pun.

Gaineratekoak, sekulako hegal-burrunban bazoazin. Ihurzuri harrabots batean; inguruka lehenik eta ohilduak bezala, eta gero, demuntreak hausteko, iguzki-alderat buruz ezin aski zalu joanez...

Hirriz ari zen orai Dabit. Bainan Piarres bere buruari aiherez zagon; eta xutiturik, gehiagokorik gabe, abiatu zen kanporat:

"Banoa, Dabit. Zure makurtzeko baizik ez naiz hemen. Ez baitauzkitzut hortxet guziak airez aire igorri! -Ez duk fitsik, Piarres. Sankako bat lehenik xahakoari. Usoak arthiki ditiat; hola duk ihiztari-legca. Hire ondotik, Piarres!... Eta hua othoi bakean. Ikusten diat orai ez hucla usorik konjuratu. Behererat bahoanaz geroz, nere jauregian ematzik hiru hoik, zakurerek edo xinhaulrick hunki ez ditzaten. Ikus arte, Piarres"...

Piarres zurubieri beheiti bazoan, eta hiru usoak behecan gerizan emaiten ari zelarik, bere iratze-dorretik oihu egin zion oraino Dabitek:

Errak, to, Piarres! Ihizi sasoinean ezkontzen balin bahaiz skuler, dotzena bat uso badizkeiat hiretako. Eta gero, bizarra ere irakaturiko diat, goiz hartan berean, Oihanalderat gomit nahi balin banauk segurik... Jainkoak nahi duen arte, Piarres!... Hire pottokak, hantxet ikusten ditiat, nere ustez, Haitz-Handiko bixkarrean..."

Bere kexua iraganik, gizon debruaren atheraldiari hitri egin zuen Piarres; eta, hirriz bethi, Haitz-Handirat buruz joan zen beraz, bere pottoken ondotik.

ORHOITZAPENETAKO = Pour Mémoire

Potentiel. Présent

x. Noter la vocalisation du e pluralisation

Oly. sing.

Oly. pluriel

N. Dikeriat = je peux te l'avoir

Nik ditizkeiat (ditizkeiat) = je peux te les avoir

Ha. Dikek = il peut te l'avoir

Harek ditizkek = il peut te les avoir

G. Dikeriagu = nous pouvons te l'avoir

Guk ditizkeiagu = nous pouvons te les avoir

H. Dikeie = ils peuvent te l'avoir

Heiek ditizkeie = ils peuvent te les avoir

Pour former le traitement féminin on remplace par la lettre n le k final du traitement masculin ainsi que le i qui tient lieu du k par euphonie. Ex: dikeriat, dikon, dikeriagu, diken.

③ ADITZ IKASKUNTZA.

31. han zauden. 32. baitauzkitzut
33. bazoan. 34. ditzaten

31. EGON - Indicatif =

Présent	Imparfait
Ni nago = je reste	nindagon = je restais
Hi nago = tu restes	hindagon = tu restais
Zu zande = vs restez	zinauden = vs restiez
Hura dago = il reste	zagon = il restait
Gu gande = us restons	ginauden = us restions
Zuek zaudete = vs restez	zinaudeten = vs restiez
Heiek dande = ils restent	zauden = ils restaient

32. UKAN - Conjug. à dble cplt. Indicatif Présent

Olyet singulier - Complément indirect singulier

Zuri = à vous.

Nik dauzut.	= je vous l'ai
Harek dauzu	= il vous l'a
Guk dauzugu	= nous vous l'avons
Heiek dauzute	= ils vous l'ont

Conj. Per. emaiten dauzut = je vous le donne

Olyet pluriel Zuri = à vous Cplt indir. singulier

Nik dauzkitzut	= je vous les ai
Harek dauzkitzu	= il vous les a
Guk dauzkitzugu	= nous vous les avons
Heiek dauzkitzute	= ils vous les ont

Hiri = à toi. Oly. sing. Cplt indir. singulier

Nik dauiat	= je te l'ai	= dauinat
Harek dauk	= il te l'a	= dauin
Guk dauiagu	= nous te l'avons	= dauinagu
Heiek dauie	= ils te l'ont	= dauine

à HOMME à FEMME